

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(privind gestionarea eficientă a stărilor de urgență)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind gestionarea eficientă a stărilor de urgență) a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat în vederea remedierii curențelor legislative cu privire la gestionarea eficientă a stărilor de urgență și lichidării deficiențelor de aplicare a măsurilor la nivel instituțional pe durata stării de urgență.

Temei pentru inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege menționat a servit Decizia prim-ministrului nr. 17 din 18 iunie 2020, prin care s-a solicitat desemnarea reprezentanților în cadrul Grupului de lucru pentru elaborarea propunerilor de perfecționare a cadrului normativ privind gestionarea stărilor de urgență.

Totodată, în contextul raționamentelor expuse de către Curtea Constituțională în Hotărârea Curții Constituționale nr. 17 din 23 iunie 2020, reținem că prezentul proiect de lege urmărește reglementarea unui instrument de ordin procedural prin care să se asigure un control parlamentar eficient asupra dispozițiilor emise de către Comisia pentru Situații Excepționale.

Astfel, în urma organizării ședințelor de lucru au fost identificate soluții privind corelarea și eficientizarea relațiilor interinstituționale pe perioada stării de urgență în contextul fundamentării unui mecanism funcțional în ceea ce privește aplicarea unitară a prevederilor din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război. Prin urmare, stabilirea unor limite stricte cu privire la termenele, circumstanțele și domeniul de aplicare a competențelor legate de starea de urgență sunt esențiale.

Remarcăm că, autoritățile responsabile de gestionarea stării de urgență au nevoie de reglementarea unor prevederi mai extinse și în același timp previzibile care să cuprindă tot spectrul de acțiuni care pot fi întreprinse pe durata stării de urgență pentru a putea reacționa prompt la diversitatea situațiilor de urgență care pot pune țara în pericol.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Astfel, *Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război* va suporta următoarele intervenții:

Articolul 20 alineatul (1) va cuprinde noi alte măsuri aplicabile pe durata

stării de urgență, ce vor permite acoperirea juridică a mai multor situații cu care se confruntă autoritățile competente, printre care enumerăm cu titlu de exemplu: instituirea unui regim special de activitate pentru punctele de trecere ale frontierei de stat, reglementarea admisiei, șederii și documentării străinilor, cu aplicarea și respectarea măsurilor specifice dispuse de către autoritățile competente, reprofilarea și schimbarea destinației și modului de activitate a instituțiilor publice și private, în funcție de necesitățile cauzate de situația de urgență, etc. De asemenea, în articolul vizat se vor introduce câteva alineate noi, care vor reglementa procedura de exercitare a controlului Parlamentului asupra dispozițiilor și ordinelor prin care se dispun măsurile instituite pe perioada stării de urgență. Prin urmare, Parlamentul va avea la dispoziție 72 de ore pentru a se întruni în ședință și a le aproba. După expirarea perioadei pentru care a fost declarată starea de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova prezintă în plenul Parlamentului un raport asupra activității desfășurate și măsurilor adoptate de către Comisie, eficienței acestora pentru prevenirea, diminuarea și lichidarea consecințelor factorilor care au impus declararea stării de urgență, precum și asupra situației existente la momentul încetării perioadei pentru care a fost declarată stare de urgență. În funcție de constatările formulate asupra evoluției situației în cadrul raportului, Parlamentul va decide asupra prelungirii duratei stării de urgență, precum și asupra extinderii sau restrângerii ariei de acțiune a acestora pe perioada pentru care a fost prelungită.

O altă prevedere instituită constă în lărgirea atribuțiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, creând astfel pârghiile necesare pentru funcționarea eficientă a acestui organ abilitat în gestionarea stărilor de urgență.

Totodată, va fi introdus un articol nou care va reglementa atribuțiile Ministerului Apărării pe durata stării de urgență. Prin urmare, Ministerul Apărării va acorda asistență cu resursele umane și materialele disponibile ale structurilor din subordinea Ministerului Apărării autorităților publice centrale și locale, autorităților publice responsabile de asigurarea securității naționale și a ordinii constituționale.

Articolele 38 și 54 urmează a fi date într-o nouă redacție prevăzând expres situațiile în care Inspectoratul General pentru Situații de Urgență își exercită atribuțiile, atât pe durata stării de asediu cât și pe durata stării de război.

De asemenea, Capitolul VI va fi dat într-o nouă redacție cu titlul „Măsuri specifice în domeniul justiției în perioada stării de urgență, de asediu sau de război”. Capitolul menționat va cuprinde prescripția și termenele, activitatea instanțelor de judecată în cauzele civile, particularitățile procedurilor de executare silită, precum și activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor de judecată în cauzele penale, civile, contravenționale și de contencios administrativ. Prin urmare, pe perioada stării de urgență, de asediu sau de război vor fi prevăzute expres situațiile în care cauzele civile și penale pot fi examinate de către instanța de judecată, precum și cazurile când procedurile de executare silită se suspendă *de jure*.

Subsecvent, se va interveni în *Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice*, la articolul 55, alineatul (1), prin adăugarea a două

subpuncte noi, conform cărora Guvernul va decide limitarea temporară sau suspendarea traficului peste frontiera de stat și va decide interzicerea intrării în Republica Moldova a străinilor și apatrizilor, în baza propunerilor Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă va suferi modificări la articolul 22 prin adăugarea unui alineat nou care va prevedea că la executarea lucrărilor de salvare și lichidarea efectelor lor, în condițiile situațiilor excepționale, pot fi antrenate structurile din subordinea Ministerului Apărării.

În *Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională* se va interveni la articolul 33, prevăzându-se cazurile în care se va autoriza folosirea resurselor umane și materiale disponibile ale unităților militare ale structurilor din subordinea Ministerului Apărării în soluționarea problemelor ce nu țin nemijlocit de apărarea statului. Cu titlu de mențiune, reținem că, în dependență de specificul situațiilor excepționale apărute, autorizarea asistenței cu resurse umane și materiale se realizează fie în baza dispoziției Guvernului, fie în baza dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale, sau în temeiul hotărârii Parlamentului, iar în situații extreme prin decretul Președintelui. Totodată, alineatul (2²) va institui o condiționalitate prin care asistența cu resursele umane și materiale disponibile ale structurilor din subordinea Ministerului Apărării, se efectuează doar în cazul insuficienței capacităților de intervenție cu forțele proprii ale autorităților publice competente, astfel doar în cazurile în care acestea nu sunt în măsură să execute misiunea sau nu dispun de forțele și mijloacele necesare.

Prin intermediul articolului V din proiect se propune operarea unei modificări în *Legea nr. 69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative*, astfel încât să se asigure că intervențiile legislative realizate în Codul muncii să aibă un caracter permanent și să nu producă efect doar pe perioada stării de urgență în sănătate publică.

4. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu implică cheltuieli din bugetul de stat.

5. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul de lege nu va necesita modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare* și pe platforma www.particip.gov.md.

De asemenea, conform prevederilor art. 20 al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative* elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată odată cu

publicarea pe pagina web-oficială a Ministerului Justiției la compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Anunțuri privind inițierea elaborării actelor normative* a anunțului de inițiere prin care se solicită implicarea tuturor subiecților interesați prin prezentarea propunerilor de rigoare.

Ministru

Fadei NAGACEVSCHI